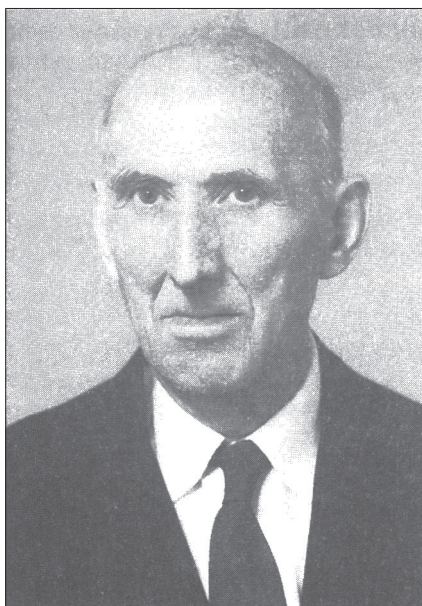

КЛИМЕНТ ЦАМБАЗОВСКИ

Климент Цамбазовски, научни саветник у пензији, рођен је 8. октобра 1919. године у Охрид. Основну школу завршио је у месту рођења, ниже разреде гимназије у Горњем Милановцу, а учитељску школу у Јагдини (1934–1939). Као учитељ је радио у Ижишту код Кичева (1940–1941) и у предратним границама Бугарске (за време окупације). По завршетку рата повратио је југословенско држављанство. Студије је уписао 1942, на Софијском универзитету Педагошку групу, под А, Историјску групу, под Б, где је и дипломирао 1948. За асистента на Педагошкој групи скопског Филозофског факултета изабран

је 1948. У Архив Македоније прешао је 1952. године. Докторску дисертацију *Културно-политичке везе Македонаца са Кнежевином Србијом у току XIX века* одбранио је на Катедри за историју, на Филозофском факултету Универзитета у Београду 1959. При Архиву Македоније у звање научног сарадника изабран је 1964. а у звање вишег научног сарадника 1965. У Балканолошком институту К. Цамбазовски ради од његовог оснивања, 1969. године, где је у звању вишег научног сарадника радио на пројекту *Културно-политичке везе Бугара са Кнежевином Србијом од почетка XIX века до Берлинског конгреса*. У звање научног саветника изабран је 1972. године. Током петнаестогодишњег рада у Балканолошком институту (до 1985. г.) био је члан или секретар разних одбора при САНУ: члан

Руско-југословенске редакције за објављивање докумената о Првом српском устанку, члан Одбора за историју српске револуције од 1804. до 1833. године; секретар Одбора Србија и ослободилачки покрети на Балкану од Париског мира до Берлинског конгреса (1856–1878), Секретар Одбора за објављивање архивске грађе „Балкански трговци у Угарској од XVIII века до прве половине XIX века“, члан Одбора за објављивање „Докумената о спољној политици Србије од 1913. до 1914.“, секретар Одбора и редакције „Београдска тврђава у прошлости и садашњости“ као и секретар Одбора и редакције „80 година од стварања југословенске државе“. На месту помоћника директора налазио се од 1978. до 1985. године.

За дугогодишњи истраживачки рад у Архиву Србије и другим архивима, а посебно за петотомну *Грађу за историју македонског народа из Архива Србије* (11 књига), добио је 1990. године републичку награду за животно дело „11. октобар“ са златном плакетом, као највеће друштвено признање за значајно остварење за Социјалистичку Републику Македонију у области науке. Повељу за посебан допринос унапређењу македонске архивистике добио је исте године.

БИБЛИОГРАФИЈА

КЊИГЕ

1. *Културно-општествение врски на Македонците со Србија во текот на XIX век*, Институт за национална историја, Скопје 1960, 338.
2. *Културно-политичке везе Бугара са Кнежеввином Србијом од почетка XIX века до Париског мира*, Балканолошки институт САНУ, Београд 1982, 262.
3. *Привредне везе Бугара са Кнежеввином Србијом у доба кнеза Милоша Обреновића и уставобранитеља*, Балканолошки институт САНУ, Београд 1986, 98.

ПРИРЕЂЕНЕ КЊИГЕ

4. *Грађа за историју македонског народа из Архива Србије (1820–1856)*, Архив Србије и Архив Македоније, том I, књ. I и II, Београд 1979.
5. *Грађа за историју македонског народа из Архива Србије (1856–1868)*, Архив Србије и Архив Македоније, том II, књ. I и II, Београд 1981.
6. *Грађа за историју македонског народа из Архива Србије (1868–1878)*, Архив Србије и Архив Македоније, том III, књ. I и II, Београд 1984.
7. *Грађа за историју македонског народа из Архива Србије (1879–1889)*, Архив Србије и Архив Македоније, том IV, књ. I, II и III, Београд 1989.
8. *Грађа за историју македонског народа из Архива Србије (1890–1891)*, Архив Србије и Архив Македоније, том V, књ. I и II, Београд 1991.

9. *Документа о спољној политици Краљевине Србије (од 2/14. јула до 31. XII 1913, 13. I 1914)*, Одељење историјских наука САНУ, књ. VI, св. 3, Београд.

КОАУТОР

10. Ђорђе Игњатовић, Илија Николић и Климент Џамбазовски, *Грађа за историју бугарског народа из Архива Србије (1820–1856)*, Балканолошки институт САНУ и Архив Србије, књ. I, Београд 1987.

11. *Србија и ослободилачки покрети на Балкану од Париског мира до Берлинског конгреса (1856–1864)*, Зборник за историју језика и књижевности српског народа, САНУ, књ. XXXII, Београд 1983.

СТУДИЈЕ, ПРИЛОЗИ

1954

12. *Борбата на Џинот за Скопското народно училиште*, Просветно дело 9–10, Скопје 1954, 568–593.

1955

13. *Дејноста на Охридско младешко друштво*, Св. Климент Охридски, Библиотекарска искра I/3–4, Скопје 1955, 106–113.

14. 3. *Снабдевањето на Скопското училиште на Џинот со учебници*, Просветно дело 1–2, Скопје 1955, 87–102.

1958

15. *Јордан Хаџи Константинов – Џинот како заштитник на старите славјански ракописи и книги*, Библиотекарска искра II/5–6, Скопје 1958, 53–64.

1960

16. *За караванскиот транспорт во Македонија*, Институт националне историје, Гласник IV/1–2, Скопје 1960, 236–241.

1961

17. *Српски социјалдемократи на Солунском фронту и Крфу*, Историјски гласник 1–2, Београд 1961, 151–197.

18. *За некои национални македонски тенденции на македонската емиграција во Србија*, ИНИ, Гласник V/2, Скопје 1961, 166–191.

19. *За развитокот на македонската трговина во тексот на XIX век*, ИНИ, Гласник V/1–2, Скопје, 219–225.

1964

20. *Нови прилози историји културно-политичких односа српског и македонског народа*, Југословенски историјски часопис, Београд 1964, 55–69.

21. *Неки моменти из првих корака на прикупљању историјске грађе у Кнежевини Србији*, Архивист XIV/1–2, Београд 1964, 179–185.

22. *Нови прилози за македонското сепаратистичко движење*, Гласник VIII/2, Скопје 1964, 241–259.

1965

23. *Македонски национални формулации во молбите на Македонците во Цариград*, Современост XII, Скопје 1965, 18–30.

24. *Стојан Новаковиќ и македонизам*, Историјски часопис XXIV–XXV, Београд 1965, 133–154.

25. *Преглед Историје југословенских народа, II део, 1849–1959*. Поглавља: Препород македонског народа, Социјалистички покрет у Македонији и Решавање Македонског питања спољном интервенцијом, Завод за издавање уџбеника Социјалистичке републике Србије, Београд 1965, 111–132.

1966

26. *Српскиот печат за просветителската дејност на браќа Миладинови и нивното затварање*, Библиотекарска искра III/9–10, Скопје 1966, 70–90.

27. *Идејните погледи на Крсте Мисирков*, Крсте Мисирков, поводом 40 година од смрти, Институт за македонски језик, Скопје 1966, 95–104.

1967

28. *Македонски аутономистички покрет у Србији, САНУ, Југословенски народи пред Први светски рат, Одељење друштвених наука, књ. 61, Београд 1967, 1005 – 1057.*

1968

29. *Прилози за школувањето на децата на Димитар Миладинов*, Библиотекарска искра V/13, Скопје 1968, 51–60.

1970

30. *Влияние автономии Сербского княжества на транзитную торговлю балканских народов на территории Княжества в первой половине XIX века*, *Balkanica I*, Београд 1970, 109–118.

31. *Прилози о обновљању манастира Високих Дечана средином XIX века*, Архив Косова, Годишњак Архива, Приштина 1970, 343–369.

32. *Македонци у Београду крајем XVIII и у току XIX века до његовог ослобођења 1867. године*, Ослобођење градова у Србији од Турака 1862–1867, Научни скупови САНУ, Одељење друштвених наука, Београд 1970, 409 – 443.

33. *Влияние сербских и болгарских школ в Македонии на формирование национального сознания у Македоних учащихся в течение XIX века*, Македонија и Македонци у прошлости, Институт националне историје Македоније, Скопје 1970, 197–216.

34. *Влијанието на Илинден врз српско-бугарските односи*, 65 година од Илинденског устанка, Институт националне историје Македоније, Скопје 1970, 125 – 136.

35. *Неколико прилога о првим кораџима на културно-политичкој сарадњи српског и бугарског народа у првој половини XIX века*, Историјски часопис XIX, Београд 1970, 91–107.

1971

36. *Македонска социјалистичка група и Васа Пелагић*, Работничкото движење во Македонија до 1929. година, Институт националне историје, Скопје 1971, 77–87.

37. *Школовање бугарског свештеничког кадра у Кнежевини Србији*, Valcanica II, Београд 1971, 175–193.

1972

38. *Идеје и пројекти у Србији о српско-бугарској федерацији у току 1862. године*, Valcanica III, Београд 1972, 349–67.

39. *Српски дипломатски извори за Гоце Делчев*, Сто година од рођења Гоце Делчева, Институт националне историје Македоније, Скопје 1972, 215–222.

1973

40. *Два документа за проучавање националног развитка македонског народа између два светска рата*, Историја IX/2, Друштво историчара Македоније, Скопје 1973, 281–293.

41. *Бугарски баитовани као печалбари у Кнежевини Србији*, Valcanica IV, Београд 1973, 225–237.

42. *Неколку нови српски дипломатски извори за Илинденското востание*, Архив Македоније, Македонски архивист, Скопје 1973, 129–139.

1974

43. *Идеје о балканској федерацији у доба Светозара Марковића*, Valcanica V, Београд 1974, 127–144.

44. *Културно-просветне везе Рилског манастира са кнежевином Србијом у току XIX века*, Одељење историјских наука САНУ, Гласник I, Београд 1974, 197–215.

45. *Новосадска Застава о Албанској лиги у доба Берлинског конгреса*, О Албанској лиги, Завод за историју Косова, Приштина 1974, 23–43.

1975

46. *Бугарски сточарски трговци у Кнежевини Србији у првој половини XIX века*, Valcanica VI, Београд 1975, 167–188.

1976

47. *Српски дипломатски извори за политичката дејност на Јане Сандански*, Јане Сандански 1915–1975, Институт за национална историја Македоније, Скопје 1976, 153–167.

48. *Српски дипломатски извори и српска штампа о преласку чете Христа Ботева преко Дунава пре сто година*, *Balkanica VII*, Београд 1976, 167–185.

49. *Утицај Хатишерифа од 1830–1833. године на режим трговине стоком на источну границу Кнежевине Србије*, Одредбе позитивног законодавства и обичајног права о сезонском кретању стоке у Југоисточној Европи кроз векове, Београд 1976, 323–334 (Посебна издања 4, Балканолошки институт).

50. *Крсте Мисирков и српската јавност во текот на 1903. година*, Крсте Мисирков и национално-културниот развој на македонскиот народ до ослободувањето, Институт за македонски јазик Крсте Мисирков, Скопје 1976, 317–325.

51. *Грци у Првом српском устанку*, Грчка у ослободилачким покретима 1804–1830, Солун 1976, 185–195.

52. *Српски социјалистички покрет последњих деценија XIX века и Македонско национално питање*, Ослободилачки покрети југословенских народа од XVI века до почетокот на Прво светско рато, Историјски институт Србије, Београд 1976, 243–254.

1977

53. *Светозар Марковиќ и историјска наука пре сто година*, Светозар Марковиќ живот и дело, Београд 1977, 597–605.

54. *Српски дипломатски извори о Бугарима у Босанско-херцеговачком устанку*, Босна и Херцеговина у Источној кризи 1875–1878, АНУ Босне и Херцеговине, Одељење друштвених наука, Сарајево 1977, 225–229.

55. *Туѓите пропаганди во Македонија во текот на XIX век и развојот на македонската национална свест и државност*, Остварувањето на идеите за создавањето на македонската држава, Скопје 1977, 375–395.

56. *Бугарски трговци на панаѓурима у Кнежевини Србији средином XIX века*, *Balkanica VIII*, Београд 1977, 271–277.

1978

57. *Одборот за Стара Србија и Македонија и македонското прашање 1877–1881*, Македонија у источној кризи 1877–1881, Скопје 1978, 331–396.

58. *Српска штампа о припремама и одржавању Берлинског конгреса*, *Balkanica IX*, Београд 1978, 159–192.

1979

59. *Илинденското востание и српската социјалдемократија*, Десет дена на Крушевската република, Прилози, Скопје 1979, 217–232.

60. *Српската јавност за македонското национално прашање во време на Илинденското востание*, Десет дена на Крушевската република, Крушево 1979, 591–608.

61. *Влијанието на српското општество на Јордан Хаџи Константинов – Џинот во формирањето на неговите политички и педагошки погледи*, Школство, просвета и култура во Македонија во времето на преродбата, МАНУ, Скопје 1979, 127–141.

1980

62. *Србија и ослободилачки покрет македонског народа у доба Берлинског конгреса*, Србија у завршној фази Источне кризе 1877–1878, Историјски институт Србије, Београд 1980, 157–169.

63. *Идеје Светозара Марковића о балканској федерацији*, *Balkanica* XI, Београд 1980, 155–162.

1981

64. *Документи за борбата на македонскиот народ за самостојност и национална држава*, Универзитет Кирил и Методи, том I, документа 120, 197, 198, 200, 202, 262, Скопје 1981.

1982

65. *The Mission of Milutin Garašanin and Vasa Toskić in Athens on the Eve of the 1876 Serbian-Turkish War; Greek-Serbian Cooperation 1830–1908*, Sp. ed. 14, Institute for Balkan Studies, Belgrade 1982, 137–147.

66. *Односот на српската влада кон Кресенското востание*, Кресенското востание во Македонија 1878–1879, МАНУ, Скопје 1982, 251–259.

67. *Школовање бугарских девојака у Вишој женској школи*, *Balkanica* XIII–XIV, Београд 1982, 197–203.

1983

68. *Казивања учесника Првог српског устанка 1841. године о доласку руске војске у Србију 1806–1813*, Југословенске земље и Русија за време првог устанка 1804–1813, Историјско одељење, Београд 1983, 219–228.

69. *Српска јавност за Илинден 1903. године*, *Маџу и Средба*, Десет дена на Крушевската република, Крушево 1983, 213–222.

70. *Снабдевање Цариградске пијаце средином XIX века ситном стоком из Кнежевине Србије*, Историјски часопис XXIX–XXX, Београд 1983, 315–325.

71. *Привредне везе Источне Србије са Бугарском у току владавине кнеза Милоша Обреновића и уставобранитеља*, *Развитак* XXIII/4–5, Зајечар 1983, 70–85.

72. *Трговина речним саобраћајем између Србије и Бугарске од Хатишерифа 1830. до Париског мира*, Пловидба Дунавом и његовим притокама кроз векове, САНУ, Одељење историјских наука, Београд 1983, 563–577.

1984

73. *Српската јавност за просветителската дејност на браќа Миладинови*, Живот и делото на браќа Миладинови, МАНУ, Скопје 1984, 375–385.

1985

74. *Ангажовање Јована Ристића око школовања деце Димитрија Миладинова у Кнежевини Србији*, Живот и дело Јована Ристића, САНУ, Београд 1985, 261–267. (Председништво САНУ, књ. XXV).

1986

75. *Школовање на Диме Груев во Белград*, Зборник посветен на академика Михаила Апостолског, МАНУ, Скопје 1986, 109–121.

1989

76. *Словенски југ о аутономији Македоније, као основа стварања југословенске заједнице*, Стварање југословенске државе 1918. године, САНУ, Београд 1989, 375–385.

77. *Влијанието на престојот на Диме Груев во Белград врз неговото национално формирање и развиток*, Диме Груев во македонското нациоослободилачкото двијеније во Македонија, МАНУ, Скопје 1989, 57–68.

1990

78. *Основање на српските црквено-училишни општини во Кичево и Пореч пред 90 години*, Духовните средишта во западна Македонија во минатото и денес, Кичево 1990, 13–27.

1991

79. *Меѓународната положба на Македонија од Берлинскиот конгрес до Балканските војни*, Македонија во војните 1912–1918. године, МАНУ, Скопје 1991, 239–252.

80. *Схватања Илије Гарашанина о сарадњи с Бугарском за ослобођење од турског ропства*, О Илији Гарашанину, САНУ, Београд 1991, 319–330.

1994

81. *Србија и прашањето за аутономијата на Македонија пред Илинденското востание и после него – Погледите на Григор Хаџи Ташковиќ за аутономното уредување на Македонија*, Сто години од оснивањето на ВМРО и 90 години од Илинденското востание, МАНУ, Скопје 1994, 327–344.

2000

82. *Везе Хиландара са неким бугарским градовима Северне Бугарске крајем XVIII и почетком XIX века*, Осам векова Хиландара, САНУ, Београд 2000, 121–124 (Одељење историјских наука, књ. 27).

83. *Научноистраживачки рад у Архиву Србије за историју македонског народа*, Архивска грађа као извор за историју, Архив Србије, Београд 2000, 179–185.

НАПОМЕНА: У библиографију нису унети прикази, рецензије и пригодни натписи у дневним листовима Политика, Нова Македонија и часописима: *Balkanica*, Југословенски историјски часопис и Гласник Института за националну историју Македоније.

